

FI2018/02431 PRO DNR 18-057

2018-10-03

Finansdepartementet

Yttrande över Tillitsdelegationens slutbetänkande "Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn" (SOU 2018:47)

Pensionärernas Riksorganisation (PRO) har getts möjlighet att avge yttrande över rubricerat betänkande.

Allmänt

Tillitsdelegationen har haft i uppdrag att analysera och föreslå hur styrningen av välfärdstjänster i offentlig sektor, kommuner och landsting kan utvecklas för att i större omfattning ta tillvara medarbetarens kompetens och erfarenhet, för att därigenom bidra till större kvalitet för medborgare och företag.

Många av PRO:s medlemmar har daglig kontakt med olika välfärdstjänster. Personalens förutsättningar för att kunna utföra ett professionellt arbete är helt avgörande för kvaliteten, därför är frågan om en tillitsbaserad styrning mycket angelägen för PRO. Äldre personer måste ha inflytande över vilken hjälp och stöd de får både i biståndshandläggningen, men också i den dagliga kontakten med personalen. För att personalen ska kunna anpassa sitt arbetssätt efter den enskildes dagsbehov och önskemål måste personalen ha handlingsutrymme. Omsorgsforskningen är entydig om hur man uppnår det – personalen måste ha tillräcklig tid och det måste finnas förutsättningar för kontinuitet och flexibilitet. PRO är mycket oroade över rapporter som visar att utvecklingen för personalen inom äldreomsorgen tvärtemot det önskvärda visar att personalens handlingsutrymme har minskat över tid. Det tyder på att också äldre personer har fått svårare att påverka sin dagliga vård och omsorg, vilket är ytterst problematiskt.

PRO välkomnar att delegationen kommer fram till att det inte går att styra enbart med ekonomiska incitament. Vi ställer oss därtill positiva till en mindre detaljerad styrning, mer dialog och att inriktningen på tillsynen också behöver omfatta mer kvalitativa aspekter samt mer av kollegial utvärdering. Verksamhetsnära forskning inom framförallt omsorg är, som delegationen också påpekar, kraftigt eftersatt. Vi välkomnar därför förslaget att regeringen ska rikta forskningsfinansiering för att främja mer verksamhetsnära forskning med fokus på omsorgen.

PRO finner att övriga förslag är bra, men otillräckliga. Vi saknar i synnerhet förslag på hur personalen ska få arbetsvillkor som möjliggör ett ökat handlingsutrymme. För att verksamheter inom äldreomsorgen ska kunna arbeta utifrån en tydlig värdegrund behöver det bli färre medarbetare per chef och personalen måste få mer tid i mötet med den äldre. Personalen behöver trygga tillsvidareanställningar och goda möjligheter att arbeta heltid. PRO kräver också sedan tidigare att socialtjänstlagens ambitionsnivå om en "skälig levnadsnivå" behöver ändras till "goda levnadsvillkor".

Christina Tallberg
Ordförande
PRO

Anna Werkelin Ahlin
Samhällspolitisk chef
PRO